

Temabasert kartlegging

Avvik og avkorting i PT 2021

Møte med kommunane , Århus gård, 28.september 2022
Mona Skjæggestad, Landbruksavdelinga

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark

30.09.2022

Heimla i sakahandsamarrundskrivet

Forvaltningen

→ Logg inn i fagsystemer

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

Søk

Ønsker du å søke på innhold for landbruket?

Gå tilbake og velg fanen «Landbruket» øverst til høyre på siden og søk derfra.

30.09.2022

Hjem / Forvaltningen / Alle veivisere for jordb... / Produksjonstilskudd o...

Veiviser for tilskudd

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

Samlet oversikt for forvaltningen med informasjon om produksjonstilskudd og avløsertilskudd.

Veiledning og instruksjer

Rundskriv 2021-47

Kommentarer til regelverk

Kommentarer til regelverk om produksjonstilskudd og avløsertilskudd.

Rundskriv 2022-63

Forvaltningsansvar og saksbehandling

Veiledning og instruks for forvaltningsansvar og saksbehandling.

Rundskriv 2022-38

Ekstrautbetaling av produksjonstilskudd i 2022

Kommentarer til regelverk for ekstrautbetalingen og informasjon om saksbehandlingsrutiner

Ekstrautbetaling - Brukerveiledning for saksbehandlere

Brukerveiledning for saksbehandlere i eStilPT for behandling av saker til ekstrautbetaling.

Maskinelle kontroller (PDF)

Oversikt og beskrivelse av maskinelle kontroller og terskelverdier i eStil PT.

Rapporter i eStil PT

Beskrivelse av rapporter i eStil PT.

[Tidligere rundskriv og søkeveiledninger](#)

Trenger du hjelp?

Kommune

Ta kontakt med statsforvalteren.

Statsforvalter

Ta kontakt med Landbruksdirektoratet, seksjon direktetilskudd.

Telefon: 78 60 60 00

[Send e-post](#)

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd – forvaltningsansvar og saksbehandling

Publisert: 26.09.2022 Sist oppdatert: 27.09.2022

1. Hvem har ansvar for hva

.....

Reglement for økonomistyring i staten har bl.a. som formål å sikre at statlige midler brukes effektivt. .... Kommunene er ikke en del av staten, men når de forvalter statlige midler vil reglementet for hvordan de skal gjøre dette gjelde også for kommunen....

Temabasert kartlegging

Rundskriv 2022-11 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd – forvaltningsansvar og saksbehandling

13. Statsforvalterens oppgaver

Vurdering av måloppnåelse

Statsforvalteren skal gjennomføre minst en temabasert kartlegging og utredning innen produksjonstilskudd hvert annet år. Det skal tas utgangspunkt i tema hvor det er størst risiko i eget fylke.

Kartleggingen skal være en sammenliknende analyse som omfatter alle eller flere av kommunene i fylket.....

For noen tema er det mest hensiktsmessig å sammenstille data fra søknad om produksjonstilskudd og/eller andre fagsystemer.

Følgende spørsmål er relevante å stille seg:

- Hvordan følger kommunen opp det aktuelle området?*
- Er saksbehandlingen i tråd med regelverket?*
- Er det ulik praksis mellom kommunene i fylket?*
- Hva er utfordringene knyttet til temaet?*

I tilfeller der det lages gode statistikker eller statsforvalteren får annen informasjon som kommunene kan ha nytte av i sitt arbeid med kontroll av søknadene, bør statsforvalteren sende denne statistikken/informasjonen til kommunene for videre oppfølging/bevisstgjøring.

Avvik og avkorting

- Handsaming av avvik hjå kommunane
  - Avkorting eller ikkje
  - Dokumentert grunngjeving
    - Avgrensa til informasjonen som finst i estil-PT

- Handsaming i VeTe sett under eitt
- Samanlikne kommunar i VeTe
- Samanlikne VeTe med resten av Noreg
- VeTe-praksis i lys av regelverket
- Utfordringar

Fylkesnummer og kommunenummer

Fylkesnr	Fylkesnavn
03	Oslo
30	Viken
34	Innlandet
38	Vestfold og Telemark
42	Agder
11	Rogaland
46	Vestland
15	Møre og Romsdal
50	Trøndelag
18	Nordland
54	Troms og Finnmark

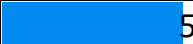

Kommune nr	Kommunenavn
3801	Horten
3802	Holmestrand
3803	Tønsberg
3804	Sandefjord
3805	Larvik
3806	Porsgrunn
3807	Skien
3808	Notodden
3811	Færder
3812	Siljan
3813	Bamble
3814	Kragerø
3815	Drangedal
3816	Nome
3817	Midt-Telemark
3818	Tinn
3819	Hjartdal
3820	Seljord
3821	Kviteseid
3822	Nissedal
3823	Fyresdal
3824	Tokke
3825	Vinje

Tal avvik i PT-søknadane i VeTe i 2021

- Søknadar med avvik: 882
  - Ein søknad kan ha fleire avvik
- Søknadar med positive avvik: 183
  - Godkjent utbetaling større enn utbetalinga ville vore om søkjardata hadde vore lagt til grunn
- Søknadar med negative avvik: 258
  - Godkjent utbetaling mindre enn ho ville vorte om søkjardata hadde vorte lagt til grunn
- Søknadar med 0-avvik: 800
  - Informasjonen som er korrigert av kommunen fører ikkje til endring i utrekna tilskot

Kommunenr	Ant PT-søkere	Totalt ant søknader med avvik	Totalt antall med avvik i prosent av alle PT-søkere	Søknader med positive avvik	Antall med positive avvik i prosent av alle PT-søkere	Søknader med negative avvik	Antall med negative avvik i prosent av alle PT-søkere	Søknader med 0-avvik	Antall med 0-avvik i prosent av alle PT-søkere
3801	44	11	 25 %	4	 9 %	2	 5 %	11	 25 %
3802	203	68	 33 %	18	 9 %	39	 19 %	65	 32 %
3803	307	64	 21 %	18	 6 %	30	 10 %	54	 18 %
3804	321	85	 26 %	25	 8 %	37	 12 %	63	 20 %
3805	323	69	 21 %	17	 5 %	24	 7 %	63	 20 %
3806	30	16	 53 %	3	 10 %	3	 10 %	15	 50 %
3807	183	65	 36 %	7	 4 %	19	 10 %	61	 33 %
3808	115	39	 34 %	8	 7 %	3	 3 %	38	 33 %
3811	50	24	 48 %	7	 14 %	4	 8 %	21	 42 %
3812	32	8	 25 %	2	 6 %	2	 6 %	7	 22 %
3813	43	23	 53 %	8	 19 %	11	 26 %	16	 37 %
3814	21	16	 76 %	6	 29 %	6	 29 %	12	 57 %
3815	63	40	 63 %	8	 13 %	7	 11 %	39	 62 %
3816	115	24	 21 %	1	 1 %	5	 4 %	24	 21 %
3817	245	40	 16 %	9	 4 %	7	 3 %	35	 14 %
3818	72	40	 56 %	3	 4 %	5	 7 %	40	 56 %
3819	80	52	 65 %	8	 10 %	14	 18 %	49	 61 %
3820	55	30	 55 %	6	 11 %	5	 9 %	28	 51 %
3821	51	28	 55 %	4	 8 %	4	 8 %	27	 53 %
3822	24	17	 71 %	2	 8 %	2	 8 %	17	 71 %
3823	45	31	 69 %	4	 9 %	7	 16 %	30	 67 %
3824	65	36	 55 %	6	 9 %	13	 20 %	31	 48 %
3825	85	56	 66 %	6	 7 %	9	 11 %	51	 60 %

Heimel for å avkorte

§ 4

Tilskuddet skal avkortes dersom det på eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer, foretas inngrep som forringer kulturlandskapet.

§ 4

Dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand, skal tilskuddet avkortes.

§ 11

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

§ 11

Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging skal tilskuddet avkortes.

§ 11

Tilskuddet skal avkortes dersom foretaket ikke fører journal over plantevernmidler som brukes.....

§ 12

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

§ 12

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke overholder de frister som kommunen, statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 10.

Avkortingar

	Tal avkortingar i VeTe 2021
§ 4, forriging av kulturlandskap	0
§ 4, ikkje 2 m vegetasjonssone	0
§ 11, annat regelverk	0
§ 11, manglande/ mangelfull gjødslingsplan	39
§ 11, manglande/ mangelfull plantevernjournal	0
§ 12, feilopplysningar	34
§ 12, oversite frist	0

Avkorting i dei ulike kommunane i VeTe

Kommunenr	Avkorting § 11 gjødslingsplan-mangel	Avkorting § 12 feilopplysninger
3801		
3802	4	9
3803	5	1
3804	3	
3805	5	3
3806		1
3807	6	2
3808	1	1
3811		1
3812		
3813		4
3814		
3815	1	
3816	3	
3817	1	3
3818		1
3819	4	1
3820	1	1
3821		
3822	1	
3823		
3824	1	7
3825	3	

Antall avkortinger i prosent av antall avvik for kvar av kommunane i VeTe

Kommunenr	Ant PT-søkere	Totalt ant søknader med avvik	Totalt antall avkortinger	Totalt antall avkortinger i prosent av totalt antall avvik
3801	44	11	0	0 %
3802	203	68	13	19 %
3803	307	64	6	9 %
3804	321	85	3	4 %
3805	323	69	8	12 %
3806	30	16	1	6 %
3807	183	65	8	12 %
3808	115	39	2	5 %
3811	50	24	1	4 %
3812	32	8	0	0 %
3813	43	23	4	17 %
3814	21	16	0	0 %
3815	63	40	1	3 %
3816	115	24	3	13 %
3817	245	40	4	10 %
3818	72	40	1	3 %
3819	80	52	5	10 %
3820	55	30	2	7 %
3821	51	28	0	0 %
3822	24	17	1	6 %
3823	45	31	0	0 %
3824	65	36	8	22 %
3825	85	56	3	5 %

Foretak med avkorting etter § 11 (gjødslingsplan og plantevernjournal) i Noreg

		Fylker									
Pkode	Verdier	11	15	18	30	34	38	42	46	50	54
BRUDD_PLANTEVERN	Antall foretak	1	1	1	4	4			6	5	2
	Differanse godkjent - omsøkt	-3 397	-1 500	-981	-32 791	-94 954			-42 862	-30 558	-16 701
GJOEDELPLAN	Antall foretak	63	32	50	132	157	39	54	90	102	37
	Differanse godkjent - omsøkt	-427 074	-183 191	-658 382	-1 159 404	-1 563 899	-147 059	-223 798	-411 437	-910 653	-522 404

Foretak med avkorting etter § 12 (feilopplysning) i Noreg

Foretak med avkorting for feilopplysninger

Pkode <input type="text"/>		
FEILOPPLYSNINGER		
Fylker <input type="text"/>	Antall foretak	Beløp kr
11	103	-1 240 513
15	42	-280 671
18	63	-707 921
30	156	-1 066 550
34	196	-2 078 911
38	35	-261 849
42	57	-380 277
46	62	-510 264
50	288	-2 131 508
54	36	-284 868
Totalsum	1038	-8 943 332

Nærare om fire av avkortingsgrunnane

- § 4 manglande vegetasjonssone
- §11 brot på anna regelverk (ikkje gjødslingsplan og plantevernjournal)
- §11 brot på forskrift om gjødslingsplanlegging
- §12 feilopplysningar

} Ingen i VeTe
{ i VeTe

§ 4 manglende vegetasjonssone

- fram til 2020: sanksjonering med avslag i AK
- frå 2021: sanksjonering med avkorting i AK
  - inga avkorting i VeTe, inga i Noreg i 2021

Rundskriv 2021-47 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk

§ 4

Dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand, skal tilskuddet avkortes.

I § 3 i Vannressursloven vert årssikker vassføring definert som:

vannføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt

Avkortingas storleik

Rundskriv 2021-47

Forvaltningen «skal» avkorte tilskuddet etter § 4 dersom jordbruksareal som foretaket disponerer, ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring.

Kravet til vegetasjonssone er absolutt.

Dersom det konstateres at et foretak skal avkortes for brudd på kravet til vegetasjonssone, er normen at det som utgangspunkt skal avkortes et enkeltbeløp på 20 000 kr. I tillegg skal det som utgangspunkt avkortes 1000 kr for hver meter som kravet til vegetasjonssone ikke er oppfylt, målt i lengderetningen mot vassdrag med årssikker vannføring.

Klar forventning om at det vert avkorta ved manglande vegetasjonssone

Årsaker til at det ikkje er nokon avkorting etter § 4 i 2021:

Vårt verdifulle vann

Regional vannforvaltningsplan 2022–2027

www.vannportalen.no

Avkorting etter § 11, bortsett frå gjødslingsplan og plantevernjournal

§ 11

*Dersom foretaket **uaktsomt eller forsettlig** driver eller har drevet sin virksomhet i strid med **annet regelverk for jordbruksvirksomhet**, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.*

Rundskriv 2021-47

annet regelverk for jordbruksvirksomhet

- *regelverk innenfor Landbruks- og matdepartementets myndighetsområde*
- *miljø- og forurensningsregelverk*
- *aldri avkorte ved brudd på dyrevelferdsregelverket*

«uaktsomt eller forsettlig»

- *næringsdrivende er underlagt et strengt aktsomhetskrav*

- inga avkorting i VeTe, 55 i Noreg i 2021

Døme frå andre fylke på avkorting etter § 11, brot på anna regelverk

- nydyrking utan løyve
- regelstridig bruk av plantevernmidlar
- spreidd husdyrgjødsel etter fristen
- lekkasje fra gjødselkjeller
- avrenning av silo-pressaft
- brudd på regional RMK-forskrift

Erosjon i dråg på åker med høsthvete. Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Kan det vera aktuelt å avkorte etter § 11 (anna regelverk enn gjødslingsplan og plantevernjournal) i kommunen din?

Avkorting ved manglende/mangelfull gjødslingsplan i VeTe 2021

- totalt 39 avkortningar grunna manglende eller mangelfull gjødslingsplan
  - 32 stk mangler gjødslingsplan og er avkorta 20 %
  - 7 stk er avkorta, men ikkje 20 %
    - 4 stk er avkorta 5 %
    - 1 stk er avkorta 3000 kr tilsv 9 %
    - 2 stk er avkorta 10 %
- 15 stk driv areal, har ikkje gjødslingsplan, ikkje unntak frå gjødslingsplan og er ikkje avkorta

Grunngjevingar for å avkorte 20 %

Bestemmelsen i § 11 i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket gjelder avkorting ved brudd på forskrift om gjødslingsplanlegging. Hvis du er pålagt å ha gjødslingsplan og du ikke har dette skal tilskuddet avkortes med 20 %. Det vil ikke bli vurdert avkortning ved feilopplysninger etter § 12, da du har krysset av at du ikke har gjødselplan, og ikke er unntatt kravet om gjødselplan.

Foretaket har ikke gjødslingsplan og er ikke unntatt krav om gjødslingsplan.

Tilskuddet blir avkorta jamfør forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, § 11 andre ledd, avkorting ved brudd på forskrift om gjødslingsplanlegging.

Det vil bli avkorta 20 % av det totale tilskuddet til jordbruksareal.

Søker har krysset av for at foretaket ikke har gjødselplan i søknad om produksjonstilskudd. I forskrift om produksjonstilskudd § 11, andre ledd, skal tilskudd avkortes ved brudd på forskrift om gjødselplanlegging (§ 3). Av Landbruksdirektoratets rundskriv 2021-5, går det fram at ved manglende gjødslingsplan er normen at det totale areal- og kulturlandskapstilskuddet avkortes med 20 %. Kommunen avkorter derfor areal- og kulturlandskapstilskuddet med 20 %, da foretaket ikke har gjødselplan.

Normen for avkorting ved manglende gjødselplan er 20 %.

Oppsummert : grunngjevingar for ikkje på ha gjødslingsplan

- Har ikkje gjødslingsplan
- Er pålagd å ha gjødslingsplan
- Avkorting 20 %, slik normen seier
- Krav om gjødslingsplan er heimla forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket , § 11

Grunngjevingar for å avkorte mindre enn 20 %

I følge rundskriv er normen for ikkje å ha ein gjødslingsplan ein avkorting på 20 % . Likevel skal avkortinga vere rimeleg og forholdsmessig. Søker driv ekstensivt beite med hest og noko slått - og ein har ikkje grunn til å tro at dagens gjødsling vil gje avrenning til vassdrag i området. Avkortinga blir derfor skjønnsmessig sett til 5 %. Søker er oppfordra til å lage ein enkel femårig plan.

I henhold til forskrift om produksjonstilskudd § 11 skal areal- og kulturlandskapstilskuddet avkortes dersom foretaket har manglende eller mangelfull gjødslingsplan. Rundskriv 2021/47 (kommentarer til forskrift om produksjonstilskudd) gir føringer for avkorting. Det skal avkortes 20 % for manglende gjødselplan, og inntil 20 % for mangelfull gjødslingsplan. Søker har en enkel gjødselplan men det mangler jordprøver på mye av arealet. Likevel har søker et forhold til hva som tilføres av gjødsel, og det vektlegges at driften er svært enkel med kun gras. Etter en samlet vurdering avkortes kulturlandskapstilskuddet med 5 %.

I henhold til forskrift om produksjonstilskudd § 11, skal tilskuddet avkortes dersom foretaket har manglende eller mangelfull gjødslingsplan. Rundskriv 2021/47 (kommentarer til forskrift om produksjonstilskudd) gir føringer for avkorting. Det skal avkortes 20 % for manglende gjødselplan, og inntil 20 % for mangelfull gjødslingsplan. Søker har en enkel gjødselplan som vurderes som mangelfull i henhold til kravene i forskrift om gjødselplanlegging § 3, det mangler jordprøver, skiftekart og beregninger av gjødselbehov. Likevel har søker et forhold til hva som tilføres av gjødsel, og driften er svært enkelt. Etter en samlet vurdering avkortes areal- og kulturlandskapstilskuddet med 10 %.

Under den stedlige kontrollen kom det frem at foretaket hadde gjødslingsplan for 2021, men at planen er basert på gamle jordprøver fra 2009. Ifølge gjødslingsplanleggingsforskriften §3 skal "representative jordprøver skal i hovedsak tas hvert 4. og 8. år..." Oppdaterte jordprøver vil gi grunnlag for kvalitetsmessig god avling, begrense avrenning til vassdrag, begrense tap til luft av næringsstoffer fra jordbruksareal, samt riktig utnytting av næringsstoffene. Vi kan ikke se at dette vil være tilfellet her. Gjødslingsplanen finnes derfor å ikke være i tråd med gjeldende regelverk (forskrift om gjødslingsplanlegging). Ettersom dette er første tilfelle med avvik og søker har sakt villig til å rette opp manglene, er det derfor aktuelt med en mer rimelig avkortingsstørrelse. Saken vil følges opp med evt. dokumentkontroll i 2022/23.

Oppsummert: grunngjevingar for å avkorte mindre enn 20 %

- Driv ekstensivt, forureinar lite
- Det finst plan, men han fyller ikkje krava
- Søkjar vert oppmoda om å lage femårig plan
- Søkjar får ein sjanse til/ vert fylgd opp med dokumentkontroll neste år

Grunngjevingar for å ikkje avkorte der gjødslingsplan mangler

Alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon, og som har rett til produksjonstilskudd, må ha gjødslingsplan, jf. § 2 i Forskrift om gjødselplanlegging. Søker har huket av for at .... ikke er unntatt krav fra gjødselplan. Kommunen kan dispensere fra kravet om gjødslingsplan for foretak med jordbruksarealer som drives svært ekstensivt. Kommunen gir ... dispensasjon fra kravet om gjødselplan, jf. § 5 i Forskrift om gjødselplanlegging.

Søker har ikke gjødslet arealene. Det høstes delvis gjennom beiting og noe som fôr til hestene.

Foretaket er ikke unntatt krav om gjødslingsplan, jf. forskrift om gjødslingsplanlegging § 3.

Inga materialisert grunngjeving

Foretaket har kun innmarksbeite og driver svært ekstensivt med saueproduksjon. Foretaket skriver også i kommentar at han leier ut arealene til ...., som har gjødselplan på arealene.

Det er ikke et krav at man må gjødsle innmarksbeite, men at man kan utføre gjødsling på vårparten, før beitesesongen begynner.

(Søker fikk innvilget AK-tilskudd for innmarksbeitene)

Søker driver svært ekstensivt og er unntatt kravet om gjødselplanlegging etter forskriften § 5. Dispensasjon. Foretaket har fått beskjed at de må søke dispensasjon fra kravet om gjødselplan i 2022 og at søknaden sendes til landbrukskontoret.

Oppsummert: grunngjevingar for å ikkje avkorte

- Driv ekstensivt
- Vert oppmoda om å søke dispensasjon
- Gjødslar ikkje
- Ikkje krav om å gjødsle den aktuelle kulturen
- Kommunen dispenserer
- Inga grunngjeving

Avkorting etter § 11, manglende eller mangelfull gjødslingsplan

§ 11

Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging skal tilskuddet avkortes.

Rundskriv 2021-47

Hvis foretaket er pålagt å ha gjødslingsplan, og foretaket ikke har dette eller planen er mangelfull, skal det avkortes i tilskuddet. Der foretaket har krysset av for at det har gjødslingsplan som er i samsvar med forskriftene, og det ved kontroll oppdages at planen mangler eller er mangelfull, skal saksbehandler også vurdere om foretaket skal avkortes for feilopplysning etter § 12.

Krav om gjødslingsplan

Kravene til gjødslingsplan fremgår av § 3 i [forskrift av 1.7.1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging](#).

Forskrift om gjødslingsplanlegging

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskudd.

§ 3. Gjødslingsplan

1. Det skal utarbeides gjødslingsplan før hver vekstsesong.

Innhold

§ 3. Gjødslingsplan

5. Gjødslingsplanen skal inneholde en kartskisse, med oppgitt målestokk, som tydelig viser skifteinndelingen. Planen skal settes opp skiftevis, og følgende opplysninger skal oppgis for hvert enkelt skifte:

- a. Jordbruksareal i dekar
- b. Jordart og jordanalyser for pH, fosfor, kalium og moldinnhold
- c. Fôrgrøde
- d. Årets vekst
- e. Forventa avlingsnivå pr. dekar
- f. Årets gjødslingsbehov for nitrogen, fosfor og kalium pr. dekar
- g. Husdyrgjødsel, slam og annen organisk gjødsel
  1. Type
  2. Mengde pr. dekar og antatt spredetidspunkt.
- h. Mineralgjødsel
  1. Type
  2. Mengde pr. dekar og antatt spredetidspunkt.

Unntak

§ 3. Gjødslingsplan

1. ... Foretak som disponerer husdyrgjødsel fra mer enn 5 gjødseldyrenheter skal ha en årlig gjødslingsplan. For foretak som har en enkel driftsform, liten variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform, slik at gjødslingsbehovet varierer svært lite for de enkelte skiftene fra år til år, kan gjødslingsplanen vare i inntil 5 år når dette godkjennes av kommunen.

§ 5. Dispensasjon

Landbruksdirektoratet, eller den Landbruksdirektoratet gir myndighet, kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften. Kommunen kan dispensere fra kravet om gjødslingsplan for foretak med jordbruksarealer som drives svært ekstensivt.

Rundskriv 17/2003 Retningslinjer til forskrift om gjødslingsplanlegging

- Les Rundskriv 17/2003 ved handsaming av søknad om femårsplan eller dispensasjon!

Rundskriv 17/2003 Retningslinjer til forskrift om gjødslingsplanlegging

Femårig plan

For foretak som disponerer mindre enn 5 gjødseldyrenheter (GDE), og som har en enkel driftsform, liten variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform, ...

For at kommunen skal kunne foreta en kvalitetsmessig god vurdering av muligheten for å innvilge flerårig plan, må det sammen med søknaden fra foretaket foreligge en gjødslingsplan.

Dispensasjon

Kommunen kan etter søknad fra foretaket dispensere fra kravet om gjødslingsplan for foretak med jordbruksarealer som drives svært ekstensivt.

.....

Kommunen kan ikke gi fritak for gjødslingsplan for foretak med mer enn 5 GDE. Siden kommunen kan godkjenne flerårige planer, bør bare noen svært få foretak få fritak fra kravet om gjødslingsplan.

Avkortingens størrelse

Avkortingsbeløpet skal være rimelig og forholdsmessig.... Selv om avkortinger etter § 11 andre og tredje ledd er skjønnsmessige, bidrar normene til likebehandling av søkerne.

Der foretaket ikke har gjødslingsplan, er normen at det totale tilskuddet til jordbruksareal avkortes med 20 prosent. Det totale tilskuddet til jordbruksareal omfatter areal- og kulturlandskapstilskudd samt tilskudd til økologisk arealproduksjon.

Der det konstateres at gjødslingsplan er mangelfull, er normen at det skal avkortes inntil 20 prosent av det totale tilskuddet til jordbruksareal.

Vurdering av avkorting ved manglande/mangelfull gjødslingsplan

Grunngjeving

- Avkorting eller ikkje
- Storleik på ei eventuell avkorting

- Jordprøvene er 10 år gamle
- Drifta er ekstensiv
- Arealet er lite
- Søkjaren vert oppmoda til å skaffe seg feirårig gjødslingsplan
- Gjødslingsplan finst, men mangler kart
- Jorbrukssjefen er uenig i delar av regelverket
- Husdyrhaldet er lite, so det vert lite husdyrgjødsel å spreie på areala
- Søkjaren visste ikkje at det er krav om gjødslingaplan

Relevant:

Irrelevant:

Avvik § 12, feilopplysning

207 foretak med avvik

- 74 med positivt avvik
- 142 med negativt avvik
  - 57 av dem er avkorta

Interessant å undersøke

- Grunngjeving for positive avvik
- Grunngjeving for at negative avvik ikkje er avkorta

Positive avvik

Rundskriv 2022-63 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd – forvaltningsansvar og saksbehandling

Avvik mellom søkers opplysninger og godkjente opplysninger

Feilopplysninger i søknaden

- ...
- *Hvis søker har gitt en feilopplysning som gir en lavere utbetaling enn de faktiske forhold gir grunn for, er hovedregelen at saksbehandler ikke skal endre slik at godkjente opplysninger blir høyere enn det som er omsøkt. Se presisering av dette under omtale av åpenbare feil og omkategorisering.*

Saksbehandler må undersøke om søker har lagt inn kommentar i søknaden, som har betydning for vedtaket om tilskudd. Søkers kommentar vises i seksjonen «Dokumentasjon og dialog», se mer informasjon i omtalen av seksjonen «Dokumentasjon og dialog».

Negative avvik som ikkje er avkorta

142 med negativt avvik

- 57 av dem er avkorta

dvs: 85 er ikkje avkorta

- Undersøkt nærare
- Kategorisert grunngevingane

- Feilføring ville ikke påvirket utbetalinga
- Endring i AR5
- Lite beløp
- Åpenbar feilføring
- Kommentarer fra søker i søknad
- Feiltolking, feilføring, teknisk feil

- Delvis avslag etter § 2 (ikke vnl jordbruksdrift)
- Dialog med foretaket innen fristen
- Søker i god tro
- Ingen materielle vurdering
- Søker får en sjanse til
- Annet

	Kommune	Kategorier av begrunnelse											Sum avvik	
		Annet	Feilføringen ville ikke påvirket utbetaling	Endring i AR5	Lite beløp	Åpenbar feilføring	Kommentar fra søker i søknad	Feiltolking, feilføring, teknisk feil	Delvis avslag etter § 2 (ikke vanlig jordbruksproduksjon)	Dialog med foretaket innen fristen	Søker i god tro	Ingen materiell vurdering		Søkrer får en sjanse til
Horten	3801							1					1	2
Holmestrand	3802		5	2	1			2		1		4	1	16
Tønsberg	3803	2	1	2			3			6		1		15
Sandefjord	3804	7	1			1		1					1	11
Larvik	3805		1		2	1		1	1			3	1	10
Porsgrunn	3806					1							1	2
Skien	3807	2							1	1		2		6
Notodden	3808	1							1				1	3
Færder	3811													0
Siljan	3812								1					1
Bamble	3813	2												2
Kragerø	3814			1						2				3
Drangedal	3815					1				1				2
Nome	3816	2						1						3
Midt-Telemark	3817						1							1
Tinn	3818			3						1				4
Hjartdal	3819	2			1		1		2			4		10
Seljord	3820			3								1		4
Kviteseid	3821										1			1
Nissedal	3822							1						1
Fyresdal	3823	1	2								2		1	6
Tokke	3824													0
Vinje	3825												1	1
		19	10	11	4	4	5	7	6	12	17	1	8	104

Forskrift om Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

§ 12. Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

[Rundskriv 2021-47](#) Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk

Vilkår som må være oppfylt

- *Feilopplysning som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling*
  - *melder søker selv uoppfordret fra om feilen, bør det ikke avkortes*
- *Uaktsomt eller forsettlig*
  - *strenge krav til aktsomheten hos selvstendig næringsdrivende*
- *Kan-bestemmelse*
  - *skal i utgangspunktet avkortes*
  - *konkret vurdering i hver enkelt sak*

Døme på grunngjevingar for å ikkje avkorte

Grunnvilkår i avkortingsvurderinga

- meirutbetaling
- varsemd

Søker oppdaget feilføringen av grønnsaksareal 7. januar i forbindelse med registrering av mengde produserte grønnsaker. Grønnsakene produseres i drivhus og skal ikke gis arealtilskudd.

Søker hadde ført opp kostnader inkl. mva. Utgifter skal oppgis uten merverdiavgift, når foretaket er mva-pliktig. Kommunen justerte derfor beløpet. Foretaket blir ikke avkortet.

Årsaken til differanse er rettelse av et areal i samråd med søker.

Det ble gitt beskjed av foretaket før kontrollen ble gjennomført at han ikke hadde lagt merke til den forhåndsutfylte antall hester. Kommunen aksepterte denne begrunnelsen og anser ikke dette som en bevisst feilopplysning.

Det avslåes p-kode søyer og værer, da dette bryter med vilkåret vanlig jordbruksproduksjon. Foretaket forklarte at sauene brukes kun til kulturlandskapspleie, og saueholdet har ikke næringspreg.

Det vil videre ikke vurderes avkortning grunnet feilopplysninger pga. at foretaket akkurat har fått seg sauer, og har derfor fylt inn søknaden i god tro om at opplysningene er riktige.

Søker og kommunen snakket sammen via telefon den 25.10.2021. Søker ønsket at kommunen skulle endre opplysninger under areal - vekster. Kommunen reduserte 5 dekar på kode 210 og satte inn 5 dekar på kode 212. Ingen avkortning.

Grunngje avkorting skriftleg

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Pålogget som: mskjegg | Lo

Versjon 3.1.3 01.09.2022

Søknadsoversikt Søknader Fellestillak Dispensasjoner Merkekoder Rapporter

Søknader / Avansert søk / Saksbehandling

Søknad fra	Status	Saksbehandler	Sist endret dato	Sist innsendte søknad
			16.02.22 00:54	10.01.22 23:41

Gjenåpne søknad

Registrer klageutfall

Søknaden har ingen gyldige dispensasjoner

Forrige

Neste

[Vis hendelseslogg](#)

[Vis transaksjoner](#)

Grunnopplysninger

Areal - eiendommer

Areal - vekster

Antall dyr

Dyr på beite

Bevaringsverdige husdyrraser

1 Stoppmelding

Solgt grovfôr

Frukt, bær, grønt og potet

Avløsning

Egenerklæringer

Avkortinger

Dokumentasjon og dialog

Behandling

1 Stoppmelding

Avkortinger

Vurder/legg til avkorting:

Avkorting ved feilopplysninger

Beregnet bruttotilskudd basert på foretakets opplysninger	618 421 kroner
Beregnet bruttotilskudd basert på saksbehandlers godkjente verdier	599 930 kroner
Differanse i bruttotilskudd som følge av søkers opplysninger og godkjente opplysninger.	18 491 kroner

Avkortingstype	Beløp/Procentsats
§12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse	18 000 kroner

Velg avkortingstype *

§12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Angi avkortingsbeløp eller prosentsats * ?

Angi beløp

Angi prosentsats

18 000 kroner

Skriv inn begrunnelsen for avkorting. Begrunnelsen vises i vedtaksbrevet. *

↩ ↪ B I U ☰ ☷

Grunngje avkorting skriftleg

- Avløsning
- Egenerklæringer
- Avkortinger
- Dokumentasjon og dialog
- Behandling
  - 1 Stoppmelding

Velg avkortingsstype *

§12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Angi avkortingsbeløp eller prosentsats * ?

- Angi beløp
- Angi prosentsats

18 000 kroner

Skriv inn begrunnelsen for avkortingen. Begrunnelsen vises i vedtaksbrevet. *

← → B I U ☰ ☷

Ved avkorting etter § 12 må saksbehandler skrive sin vurdering av:

Om søker har gitt en «feilopplysning som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd for seg selv eller andre»

Om søker handlet «uaktsomt eller forsettlig» da hun/han oppga feilopplysningen

Om det «kan» avkortes i foretakets tilskudd

Om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den konkrete saken, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere.

Begrunnelse for avkorting

Side 1 av 8

Søknadsår: 2021

§12 Avkorting ved feilopplysninger

Ved avkorting etter § 12 må saksbehandler skrive sin vurdering av:

Om søker har gitt en «feilopplysning som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd for seg selv eller andre»

Om søker handlet «uaktsomt eller forsettlig» da hun/han oppga feilopplysningen

Om det «kan» avkortes i foretakets tilskudd

Om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den konkrete saken, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere.

Formål og vilkår

Formålet med produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte ordninger er beskrevet i Prop. 1 S. Vilåårene for å motta produksjons- og avløsertilskudd fremgår av gjeldende jordbruksavtale og forskrift av 19.12.2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Oppsummering

- Avkort ved manglande vegatasjonssone § 4
- Mogleg å avkorte ved brot på anna regelverk § 11
- Avkort alltid ved brot på forskrift om gjødslingsplanelegging § 11
  - Handsam søknadar om dispensasjon og femårig plan i tråd med regelverket
- Oppmod søkjarane til sjølve å endre feilopplysningar innan fristen (29.oktober)
- Grunngje skriftleg avkorting og ikkje avkorting ved feilopplysning § 12
  - Meirutbetaling eller ikkje
  - Varsemd
- Drøft interessante saker
  - Nokre spørsmål må klargrerast av Landbruksdirektoratet